

ادامه از صفحه اول

اهمیت کانال بازگفت‌وگو

چراکه بدون نظر ایران، امکان «تعیین وضعیت» افغانستان بعید و دست‌نیافتنی به‌نظر می‌رسید. همین اتفاق در جنگ دوم «بوش‌پسر» برای براندازی حکومت صدام در همسایگی غربی ایران، رخ داد. دشمنی که هشت سال با حزب بعث خود، به «خاک» ایران زمین طمع داشت، به آن دست‌درازی کرد و ده‌ها هزار جوان ایرانی‌گر را از خانواده‌هایشان گرفت، این‌بار با واقعیت «تضاد منافع» غرب مواجه شده بود و حامیان گذشته خود را در صف مهاجمان امروز می‌دید. آن روز هم ده‌ها خبر ریزودرشت از گشوده‌شدن کانال گفت‌وگو میان کشورهای ائتلاف علیه عراق با ایران مخایره می‌شد و کمی پس از سقوط صدام، سفرای دو کشور در بغداد رودرروی هم نشستند و «کاظمی قمی-کراکسر» در بحبوحه اشغال عراق و حضور نظامی ایالات‌متحده بیخ گوش ایران، برای روشن‌شدن برخی مسائل با هم به مذاکره پرداختند. آن روز هم غرب می‌دانست ایران صدمه‌دیده از حکومت صدام، سال‌ها مأمین گُردهای مخالف صدام، شیعیان مبارز علیه حکومت بعث و حتی اهل تسنن عراق بوده و نفوذ به حوزه امنیتی ایران بدون نظر این کشور، حتماً مدیریت فضای عراق پس از جنگ را ناممکن خواهد کرد. این نفوذ سنتی و تاریخی ایران که پس از انتقال، لایه‌های دیگری هم یافت در بحران «قره‌باغ» و مسائل آسیای میانه، در تنش‌های دولت ترکیه و مخالفان و در پاکستان هم سابقه داشته است. حالا پس از هشت سال دوران نگرش به سیاست خارجی بربنمای «مصرف داخلی» در دولت احمدی‌نژاد، حدود دو سال است دولت برآمده از انتخابات خرداد ۹۲، به‌دنبال تدابیربخشی به «حضور فعال» منطقه‌ای و جهانی ایران است. مذاکرات هسته‌ای با شش قدرت جهانی در بالاترین سطح درحال پیگیری است و بیشترین وقت وزرای خارجه ایران و این کشورها، به‌ویژه ایالات‌متحده، بر سر میز این گفت‌وگوها در حال سیری‌شدن است. ایران در این سال‌ها زیر فشار تحریم‌ها و تهدیدهای فزاینده قرار داشته و حالا با لطف «تدبیر» در دیپلماسی و حمایت مردمی از دولت روحانی، در تلاش برای عبور از این تنگنا، با حداقل هزینه و حداکثر منافع است. دراین‌میان، چند حکومت مرتجع منطقه به اضافه رژیم کودک‌کش صهیونیستی، با نگاه به همدان عقبه‌ای در به‌سطور بالا به آن اشاره شد، بازهم پنجره گفت‌وگو میان ایران و غرب را از اساس برنمی‌تایند. سیاست خارجی ایران، ایفای نقش سازنده در کشورهای چون عراق، سوریه، لبنان، فلسطین، افغانستان و یمن است و حالا که حای دموکراسی خواهی ترویرسم تکگیری با عناوینی چون داعش و النصره، رنگ باخته، نیازمند یک‌طرفه برای اعراب تأمین‌کننده تکفیری‌ها، به صدا درآید، باید که درنظرداشتن معادلات راهبردی اقتصادی و جغرافیایی، حمله عجیب عربستان به یمن را اگرچه باید در راستای به‌خطرآفتادن حیاط‌خلوت سعودی‌ها و تنگه استراتژیک «باب‌المندب» ارزیابی کرد، اما برخی تحلیل‌ها درباره زمان این حمله در میانه مذاکرات هسته‌ای، اهداف دیگری را نیز در پس آن جست‌وجو می‌کند، به این نکته، تغییرات کودتاکونه در دربار سعودی را هم می‌توان اضافه کرد. رفتارهای «جوانانه» حکام تازاوراد، علاقه‌مندی عربستان به عربی - عجمی‌کردن تنش با ایران و ایجاد ائتلاف عربی علیه کشورمان را بیش‌ازپیش هویدا کرده است و هشدار برخی محافل غربی درباره ماجراجویی احتمالی سعودی‌ها را در پی داشته است.
باین‌حال، وقتی طرح چهارماده‌ای ایران برای یمن از سوی محمدجواد ظریف ارائه شد، وقتی روزنامه‌های آمریکایی، اتهام دست‌داشتن ایران در تحولات یمن را رد کرده و عربستان را به چشم‌سختی و سرنگونی تاریخی یمن متهم کردند، وقتی سخنان و وزیر خارجه ایالات‌متحده از تماس با ایران درباره موضوع یمن و استفاده از تأثیر ایران بر «انتصارالله» برای آمدن پای میز مذاکره سخن گفتند، اهمیت بازبودن «کانال‌گفت‌وگو» میان ایران و غرب بیش‌ازپیش خود را نشان داد. در جنگ‌های عراق و افغانستان نیزاین کانال به هر شکل ممکن گشوده شد، اما این‌بار، طرفین بدون نیاز به هیچ کشور واسطه‌ای، امکان گفت‌وگو با یکدیگر را دارند و نوعی «اعتماد ضمنی» میان مقامات سیاست خارجی ایران و آمریکا و اتحادیه اروپا پدید آمده است.
فراموش نکنیم عربستان سعودی با استفاده از نفوذ خود، ۱۴ رأی موافق و یک رأی متنع روسیه را برای حمله به یمن از شورای امنیت سازمان ملل دریافت کرده، اما از ره‌آورد همین شیوه مرسوم در جهان، یعنی «دیپلماسی فعال» به جای «انزوا» است که می‌توان در عربستان و مؤلفان سعودی فشار آورد، دل‌راهای نفتی عربی را کم‌خاصیت و منافع ایران را بهتر از گذشته محقق کرد.
از تمرکز بیشتر وزارت خارجه بر دنبال‌کردن مسائل منطقه‌ای و ریزینی‌های جهانی و البته پرهیز از بیان مواضع غیردیپلماتیک و شتاب‌زده از سوی افراد غیرمسئول در ایران علیه عربستان، تنش آفرینی اخیر اعراب خنثی خواهد شد. فراموش نکنیم ارتباط مستقیم ایران و ایالات‌متحده، اگرچه با همان سخت‌گیری سابق و فارغ از هر نوع ذوق‌زدگی از سوی دستگاه دیپلماسی ایران دنبال می‌شود، اما امکان ریختن بنزین بر آتش تنش میان دو کشور و ترویج «ایران‌هراسی» توسط اعراب و رژیم تروریست اسرائیل را تا حد زیادی سلب کرده و انتقال دیدگاه‌های طرفین در مورد مسائل مختلف را سهل‌الوصول کرده است.

شکوفه حبیب‌زاده: نفت و گاز ایران در روزهای تحریم بسیار مهجور ماند و جفای زیادی به خود دید و حاصل فروش‌نرفتن آن در بازار جهانی، نفتکش‌های سرگردان روی آب بود و پولی که به خزانه دولت نرفت، پول حاصل از فروش آن هم، آخر بر سر سفره مردم نیامد که نیامد. اکنون که ریزینی‌ها برای رسیدن به توافق میان ایران و ۵+۱ ادامه دارد و بوی رفع تحریم‌ها و بازشدن راه‌ها برای تعامل با جهان به مشام می‌رسد، هر از چند گاهی پیش‌بینی‌هایی نیز از آینده احتمالی ایران می‌شنویم. حال برای بررسی وضعیت صنعت نفت و گاز ایران با رئیس پژوهشکده نفت، گاز و پتروشیمی دانشگاه صنعتی امیرکبیر که پیش از این نیز رئیس کمیسیون انرژی مجلس ششم و عضو فراکسیون اقلیت مجلس هفتم بود، به گفت‌وگو نشستیم.
حسن آفریده از روزهای خوب نفت و گاز برای این می‌گوید و حضور آمریکایی‌ها را نیز در صنایع بالادستی ایران پیش‌بینی می‌کند. عضو هیات علمی دانشگاه صنعتی امیرکبیر بارها در دوران نمایندگی خود در مجلس به عملکرد دولت احمدی‌نژاد انتقاد و پرسش‌هایی را مطرح کرد که اغلب بی‌پاسخ ماند. این گفت‌وگو را در ادامه بخوانید.

۱ با توجه به اینکه تفاهم سوئیس اتفاق افتاده و ریزینی‌ها برای رسیدن به توافق جامع در تیرماه ادامه دارد، وضعیت پروژه‌های نفت بعد از این توافق، چگونه خواهد بود؟ همان‌طور که می‌دانید طبق گفته آقای زنگنه قرار است به‌محض رفع تحریم‌ها تولید نفت را به ۱/۵ میلیون بشکه برسانیم.

وقتی ببینیه صادرشده امضا شود و به توافق جامع دست یابیم، یکی از بخش‌هایی که حداکثر استفاده را خواهد برد صنعت نفت و گاز است. اکنون این صنعت نیاز به بودجه دارد؛ چراکه به دلیل مشکلات بانکی ناشی از تحریم‌ها، شرکت‌هایی که در زمینه نفت و گاز تجربه دارند در ایران حضور پیدا نمی‌کنند. اگر مجلس ششم یا دولت اصلاحات خاطرم‌ان باشد در پروژه پارس‌جنوبی یک ریال از درآمدهای نفتی و بودجه عمومی را برای توسعه این پروژه هزینه نکند، اما عموماً برای توسعه زیادی داشت. به این دلیل که آن زمان وزارت نفت مکانیسمی را پیشنهاد داد و مجلس نیز از آن حمایت کرد. بسیاری از فازها طبق این مکانیسم که از آن به‌عنوان بای‌یک یا بیع متقابل یاد می‌شود، فعال شدند. براین‌اساس؛ مثلاً یک شرکت خارجی بودجه اولیه را می‌آورد و با اکتشاف به تولید می‌رسید و یک محل درآمد هزینه‌های خودش را برداشت می‌کرد. باز فاز از محل درآمدها در حدود دو سال هزینه‌های خود را تأمین می‌کرد. به‌این‌ترتیب شرکت‌هایی که در حوزه نفت و گاز در زمینه بین‌المللی فعالیت داشتند، خیلی مشتاق بودند در پارس جنوبی حضور داشته باشند. طبق این روش، با اینکه در آغاز دولت اصلاحات با قطر هیچ تولیدی داشتیم، در انتهای آن دولت، برداشتمان در زمینه گاز با قطر برابر شد، بنابراین اگر این توافق‌نامه امضا شود، به همان شرایط برمی‌گردیم. آن شرایط را یک‌بار تجربه کرده‌ایم. در شرایط فعلی با وجود تحریم‌ها، شرکت‌های خارجی، با اینکه مایل هستند از نفت و گاز ایران استفاده کنند، مشارکت نمی‌کنند، چون ایران از لحاظ نفت و گاز در خاورمیانه رتبه اول را دارد و موقعیت استراتژیک بسیار مهمی هم دارد. اتحادیه اروپا برای اینکه در زمینه گاز به بازار روسیه متکی نباشد، اترناتیوی جز ایران ندارد. در زمینه نفت، عراق و عربستان و دیگران هم رقیب ایران هستند، اما ایران در زمینه گاز برای اتحادیه اروپا اترناتیو خیلی خوبی است، بنابراین شرکت‌های خارجی به‌دلیل تحریم‌ها با وجود تمایلی که دارند، نمی‌توانند مشارکت داشته باشند. گفته آقای زنگنه کف ظرفیت است.

۲ پیش‌بینی شما چقدر است؟

شاید ایشان این میزان تولید را برای یک سال در نظر گرفته است. درحال‌حاضر، ایران صادرات کمی دارد، ولی می‌تواند با برداشته‌شدن تحریم‌ها چهار میلیون بشکه نفتی را که در زمان آقای زنگنه تولید می‌کرد، دوباره تجربه کند و حتی در مرحله بعدی تا پنج میلیون بشکه هم ظرفیت را افزایش دهد. باید در قلات قاره سرمایه‌گذاری کنیم و تمرکز بیشتر را روی میدان‌های خود را نشان داد. در جنگ‌های عراق و افغانستان نیزاین کانال به هر شکل ممکن گشوده شد، اما این‌بار، طرفین بدون نیاز به هیچ کشور واسطه‌ای، امکان گفت‌وگو با یکدیگر را دارند و نوعی «اعتماد ضمنی» میان مقامات سیاست خارجی ایران و آمریکا و اتحادیه اروپا پدید آمده است. فراموش نکنیم عربستان سعودی با استفاده از نفوذ خود، ۱۴ رأی موافق و یک رأی متنع روسیه را برای حمله به یمن از شورای امنیت سازمان ملل دریافت کرده، اما از ره‌آورد همین شیوه مرسوم در جهان، یعنی «دیپلماسی فعال» به جای «انزوا» است که می‌توان در عربستان و مؤلفان سعودی فشار آورد، دل‌راهای نفتی عربی را کم‌خاصیت و منافع ایران را بهتر از گذشته محقق کرد.
از تمرکز بیشتر وزارت خارجه بر دنبال‌کردن مسائل منطقه‌ای و ریزینی‌های جهانی و البته پرهیز از بیان مواضع غیردیپلماتیک و شتاب‌زده از سوی افراد غیرمسئول در ایران علیه عربستان، تنش آفرینی اخیر اعراب خنثی خواهد شد. فراموش نکنیم ارتباط مستقیم ایران و ایالات‌متحده، اگرچه با همان سخت‌گیری سابق و فارغ از هر نوع ذوق‌زدگی از سوی دستگاه دیپلماسی ایران دنبال می‌شود، اما امکان ریختن بنزین بر آتش تنش میان دو کشور و ترویج «ایران‌هراسی» توسط اعراب و رژیم تروریست اسرائیل را تا حد زیادی سلب کرده و انتقال دیدگاه‌های طرفین در مورد مسائل مختلف را سهل‌الوصول کرده است.

اقتصاد

دکتر آفریده در گفت‌وگو با «شرق»:

به احمدی‌نژاد گفتم ما را از توسعه عقب می‌اندازید

عکس: امیر حبیب‌زاده، شرق

توسعه می‌تواند مخوانی داشته باشد و وزارت نفت هم می‌تواند این کار را به خوبی انجام دهد. به‌نظرم این کار انجام خواهد شد، چون کشور پتانسیل لازم را دارد. مهم قدم اول است. اگر تقاضایی داشته باشیم باید ظرفیت‌ها را در هر صورت ایجاد کنیم؛ زیرا در صورت افزایش تقاضا، هر کشوری که سهمی را از آن خود کرد، این سهم برای آن کشور خواهد ماند. به‌نظرم کشور می‌تواند روی این ظرفیت‌سازی تولید نفت به حد کار کند و ظرفیت‌ها را ایجاد کرده و مترصد فرصت بماند. بازار تقاضا بستگی به رشد اقتصادی دارد. زمانی که رشد اقتصادی دنیا بهتر شود، تقاضا بیشتر می‌شود و شما اگر ظرفیت داشته باشید، می‌توانید از تقاضا استفاده کنید، همان‌طور که عربستان بارهاوبارها استفاده کرده است.

۱ شما اشاره کردید در مصورتی که سریعاً به وضعیت عادی برگردیم، می‌توانیم تولیدمان را بیشتر کنیم، اما این کار زمان‌بر است، اما آیا صنعت نفت سریع‌تر به حالت قبل برمی‌گردد؟

اگر توافق امضا شود، وزارت نفت می‌تواند از طریق مدل جدید طرح بای‌یک که قرار است آن را رونمایی کند، شرکت‌های خارجی را به سرمایه‌گذاری در ایران راغب کند و این شرکت‌ها هم از این فضا به خوبی استقبال خواهند کرد. شرکت‌های خارجی پیش از این نیز در فازهای پنج، شش و هفت شریک بودند. بنابراین تجربه‌ای ملموس داشته‌اند. در صنعت نفت و پتروشیمی هم همین‌طور. آن زمان یک ریال بودجه عمومی در پتروشیمی صرف نشد و تمام هزینه‌ها از منابعی بود که در خارج تأمین کردند. خاطرم هست زمانی که رئیس کمیسیون انرژی بودم به عربستان رفتم. مدیریت شرکت سایپک عربستان از توسعه پتروشیمی‌های ما نگران بود و به من گفت شما با این سرعت که پیش می‌روید، بازار دارید؟ و من گفتم بازارش ایجاد خواهد شد. دیدیم که محصولات ما وقتی دست‌مان نماند. بنابراین معتقدم رقابت بین اروپا و آمریکا هم اتفاق خواهد افتاد و قیمت‌های ما پایین خواهد آمد. معتقدم اگر شرکت‌های آمریکایی هم در مناقضات ما شرکت کنند و ما اگر این‌موانع را برداریم قیمت‌ها پایین آمده و هزینه‌های ما کمتر شده و رقابت بهتر می‌شود. وقتی این تحریم‌ها گسترده‌تر شد چه نفتی افتاد؟ شرکت‌های بزرگ دسته اول خارج شدند و شرکت‌های دسته دوم و سوم آمدند. هزینه‌ها گران و زمان طولانی شد. یک پروژه در زمان کمی باید اجرا شود. تجربه‌ای را برایتان مثال می‌زنم: در مجلس ششم، کمیسیون انرژی از تأسیسات نفت و گاز عربستان بازدید کرد، ما میهمان ملک‌عبدالله بودیم که بعد پادشاه شد.

با هوایمما به منطقه‌ای کوبری به نام ربع‌الخالی رفتم. آنجا یک پروژه نفتی اجرا کرده بودند و حدود ۳۰۰ هزار بشکه تولید کرده و یک فرودگاه ساخته و ۲۰۰، ۳۰۰ کیلومتر جاده را هم آسفالت کرده بودند و جداسازی اولیه هم انجام می‌دادند. قرار بود این پروژه را به ۲/۳ میلیارد دلار اجرا کنند، اما با ۲/۱ میلیارد دلار انجام داده بودند. همان زمان پروژه‌های ما قدری گران‌تر از آنها بود. آن زمان نمی‌توانستیم آن حجم کار را در ایران انجام دهیم. بررسی که کردیم متوجه شدیم شرکت‌های اروپایی و آمریکایی در رقابت شرکت کرده و قیمت پایین آمده بود. وقتی قیمت پایین باشد کسی رانت نمی‌گیرد.

۲ به‌نود رانت اشاره کردید. خوب می‌دانیم که در ایران نهادهای اقتصادی به‌نحوی هستند که ایجاد رانت می‌کنند. در صنعت نفت و گاز که این مسئله پیدای می‌کند و افرادی مانند بابک زنجانی از این ناحیه‌طور ظهور کردند. چطور می‌شود این مشکل را برطرف کرد؟

مسئله است که رانت در شرایطی رشد می‌کند که بستر مناسب باشد؛ مثلاً شرایط بازار نرمال نباشد. اگر بستر نرمال نبود و نتوانستید پول منتقل کنید و راحت صادر کنید یا کالا بخرید، مجبور به یافتن راهکار هستید. در انتخاب راهکارها محدود به افراد خاصی می‌شوید. مجبورید محدود و محدودتر کار کنید. رانت و فساد، نتیجه این است که شما در رقابت شرایط عادی ندارید. وقتی ایزوله شدید و بستر فراهم شد؛ نیازهای کشور هم باید تأمین شود؛ پس ناگزیر هستید به بخش‌های خاص مراجعه کنید و مشخص نیست همه آنها صادقانه کار کنند. بعضاً می‌بینیم اتفاقاتی که در دولت گذشته رخ داده و ممکن است هنوز خیلی‌هایشان مشخص نشده باشد، نتیجه این تعاملات است. اگر مدیران باتجربه بودند هیچ‌گاه چنین کاری نمی‌کردند. وقتی به یک نفر می‌گویند نفت را به یک نفر بدهید که بفروشد، اگر مدیر باتجربه باشد می‌گوید باید این کار بر عهده یک فرد گذاشته شود؛ وقتی فرد مسیر غیرقانونی شدید خیلی چیزها از دست می‌دهید. ممکن است کالایان را ارزان بفروشید یا کسی پول شما را از دستان خارج کند.

۲ آیا در دوره گذشته هشدار می‌دادید که راهکارها اشتباه است؟

در زمان آقای احمدی‌نژاد در مجلس هفتم نماینده بودم. زمانی که ۱۲۰ میلیارد دلار نفت فروخته بودند سؤال کردم و گفتم این پول را چه کرده‌اید؟ هیچ‌گاه توضیح ندادند. در جلسه دولت و مجلس که جلسه مشترک بود، از طرف فرانکسیون اقلیت مجلس هفتم صحبت کردم. آنجا حرف‌هایی زدم که همه‌شان اتفاق افتاد؛ فقیمت شما سازمان مدیریت را منحل کردید و مگر می‌شود کشور را بدون برنامه اداره کرد. حتی گفتم هیچ چیز را سلیم نمی‌پذیرد که سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی را حذف کرده و کشور را شانس‌ی اداره کند. این مسئله یکی از مواردی بود که صحبت کردم و بعد گفتم باید گزارش دهید پول فروختن ۱۲۰ میلیارد دلار نفت چه شده است؟ بعدها شد ۸۰۰ میلیارد دلار. اگر آن را گزارش می‌دادند، مطمئناً که اتفاقی به این شکل نمی‌افتاد. همان اول که دولت آقای احمدی‌نژاد آمد قیمت حامل‌ها را ثابت کرد. اکثریت مجلس و دولت گفتند قیمت حامل‌ها ثابت باشد و نمی‌خواهیم گرانی به وجود بیاید. چه اتفاقی افتاد؟ همان زمان گفتم این کار را نکنید و اجازه دهید در روندی ملایم قیمت‌ها را به سمت واقعی ببریم و کشور را از این وضعیت نجات دهیم. خاطرم است یکی از تصمیم‌های دولت و مجلس این بود که بای‌یک‌ها را متوقف کنیم و من گفتم چه جایگزینی برای اینها دارید؟ وقتی دولت اصلاحات رفت و آقای زنگنه هم از وزارت نفت رفت، شرکت‌های خارجی که یک مرتبه نرفتند، شرکت نفت هم گفته بود بای‌یک‌ها را متوقف می‌کنیم. شکل جدید بای‌یک، شکل درستی نیست.

۱۱ منظور شما چیست؟

سؤال کردم چه چیزی ایراد دارد و قرار است چه چیزی را درست کنید؟ اما توضیح درستی نمی‌دادند. همان زمان شرکت‌های خارجی دچار بالاتلکلفی شدند.

ادامه در صفحه ۵

گزارش

راهپیمایی کارگران پس از ۸ سال

کارگران برای راهپیمایی مجال پیدا کردند

● **شرق:** هشت سال بود راهپیمایی سالانه کارگران مجالی برای نمایش پیدا نمی‌کرد و این قشر از بیان مطالبات و خواسته‌های خود بازمانده بود. اگرچه دولت قبل وعده‌های بسیاری در باب عدالت و رسیدگی به مطالبه جامعه کارگران سر داده بود اما سیاست‌های او در حوزه کار و اقتصاد در نهایت بی‌تدبیری، معیشت قشر کارگر را نشانه گرفت.

از سال ۸۶ تا روز جمعه، کارگران مجوزی برای راهپیمایی در روز جهانی کارگر دریافت نکرده بودند. اگرچه برخی از خبرگزاری‌های داخلی از توافقی شفاهی میان مسئولان تشکلات کارگری و دولت به‌منظور انجام راهپیمایی خبر دادند اما علیرضا محبوب، دبیرکل خانه کارگر، این توافق را در قالب لفظ فشار جامعه کارگری به برگزاری راهپیمایی تعبیر می‌کند. او در اظهارات خود به‌صورتی ظریف اشاره به برخی از مخالفت‌ها برای برگزاری مراسم روز جهانی کارگر دارد؛ آنجا که می‌گوید: در مراسم و تظاهرات کارگری یک عده می‌خواهند مخالفت کنند اما راهپیمایی حقی است که قانون اساسی برای مردم قابل شده است. محبوب با شعار «زنده‌باد کارگر ایرانی و حق اعتراض کارگران» بر دفاع از حق بازنشستگان برای برخورداری از مستمری عادلانه، اجرای قانون بازنشستگی پیش از موعد توسط تأمین‌اجتماعی و اجرای قانون بیمه تأمین‌اجتماعی برای کارگران ساختمانی تأکید کرد.

او همچنین اعتراض شدیدی نسبت به استفاده از کارگران خارجی در امور ساختمانی داشت و استفاده از اتباع خارجی را از دلایل بی‌کاری کارگران ایرانی توصیف کرد. راهپیمایی روز جهانی کارگر که روز جمعه حدفاصل خیابان ابوریحان و میدان فلسطین با جمعیت حدود ۲۰ هزار نفری برگزار شد، با شعارهای بسیاری از سوی کارگران صنوف مختلف همراه بوده است. کارگران با دردت‌داشتن پلاکاردهایی خواستار بیمه کارگران ساختمانی، ایجاد امنیت شغلی در کارگاه‌ها، استخدام کارگران ایرانی به‌جای کارگران اتباع خارجی بودند. بهرام حسنی‌نژاد دبیر اخراجی انجمن صنفی کارگران معدن چادرملو، اجتماع چندهزار نفری کارگران در تهران پس از هشت سال سکوت را نشان‌دهنده اوج خدایتی کارگران از شرایط موجود در حوزه کار عنوان کرده است.

حسن صادقی از فعالان صنفی کارگری نیز در مراسم روز جهانی کارگر در بیان مطالبات کارگران گفت: بی‌توجهی به اجرای ماده ۹۶ قانون تأمین‌اجتماعی درخصوص افزایش مستمری کارگران بازنشسته، اجرای قوانین همسان‌سازی و بازنشستگی صنایع و به‌مشکل‌خوردن اجرای بیمه کارگران ساختمانی از جمله مسائلی هستند که کارگس‌ان در مواجهه با آنها انتظار حمایت مسئولان این سازمان را دارند. وی همچنین به درمانی سازمان تأمین اجتماعی اشاره کرد و گفت: کارگران با راهپیمایی خود به وزیر بهداشت هشدار می‌دهند که چشم طمع به اموال سازمان نداشته باشد.

این فعال صنفی کارگری همچنین بر ناکافی‌بودن افزایش ۱۵ تا ۱۷ درصدی مستمری‌های کارگران بازنشسته تأکید کرد. اما علی خدایی مشاور کنون شورای اسلامی کار در گفت‌وگو با «شرق» در مورد حضور گسترده کارگران در روز جهانی کارگر گفت: هماهنگی آنچنانی برای برگزاری مراسم روز جهانی کارگر انجام نگرفت؛ چون ما تا لحظه آخر مطمئن نبودیم که این مراسم برگزار خواهد شد؛ اما اصلی‌ترین عامل، استقبال کارگران از این مراسم بود که کارگران بعد از سال‌ها فرصتی برای طرح مشکلات و بروز آن پیدا کرده بودند.

وی در مورد توافق جامعه کارگری با دولت برای برگزاری چنین مراسمی نیز گفت: مطمئن نیستم که دولت برای برگزاری این مراسم همراهی کرده باشد؛ اما به‌هرحال باید گفت که برگزاری راهپیمایی حق قانونی کارگران بود و در همه جای دنیا نیز برگزاری چنین مراسمی توسط گروه‌های اجتماعی و نهادهای مدنی مرسوم است. وی به اخال و محدودیت در آزادی‌های مدنی در دوره قبل اشاره کرد و افزود: در هشت‌سال گذشته آن‌قدر محدودیت در بیان خواسته‌ها و مطالبات جامعه کارگری انجام شد که کارگران به قشری فراموش‌شده تبدیل‌شده‌بودند؛ اما باین‌حال، روز جمعه راهپیمایی رضایت‌بخشی بعد از چندین‌وچندسال برگزار شد. از آنجایی که این راهپیمایی پس از سال‌ها وقفه در آن برگزار شده، برخی گزارش‌ها از اخال در برگزاری مراسم حکایت داشته‌است؛ تا جایی‌که علیرضا محبوب، دبیرکل خانه کارگر نیز در سخنرانی خود خطاب به جامعه کارگران عذرخواهی ضمنی داشته و گفته بود که در طول مسیر راهپیمایی احترام شما آن‌طور که باید نگه داشته نشد اما ان‌شاءالله سال بعد مراسم باشکوه‌تری تدارک می‌بینیم.

رقص سکه با اونس

شرق: بازار طلا در هفته گذشته در رنج قیمتی خود نوساناتی را تجربه کرد. مصطفی قدرتی، تحلیلگر بازار طلا و سکه به «شرق» گفت: در اوایل هفته گذشته با کاهش قیمت اونس روبه‌رو بودیم که موجب شد قیمت سکه در بازار ایران نیز با کاهش همراه شود. از آنجا که در اواسط هفته با افزایش نرخ اونس به اندازه ۲۰ تا ۲۵ دلار روبه‌رو بودیم، سکه از ۹۴۸ هزار تومان به ۹۵۸ هزار تومان افزایش یافت. اما با توجه به اخبار مساعد در رابطه با بیمه بیکاری در آمریکا، با کاهش اونس جهانی مواجه شدیم که این امر نیز دوباره قیمت طلا را در بازار داخل تحت‌تأثیر خود قرار داد. به این ترتیب اونس جهانی در پایان معاملات جهانی به هزار و ۱۷۷دلار رسید. وی افزود: معاملات در بازار نسبت به روز پنجشنبه به قشری فراموش‌شده تبدیل‌شده‌بودند؛ اما باین‌حال، روز جمعه راهپیمایی رضایت‌بخشی بعد از چندین‌وچندسال برگزار شد. از آنجایی که این راهپیمایی پس از سال‌ها وقفه در آن برگزار شده، برخی گزارش‌ها از اخال در برگزاری مراسم حکایت داشته‌است؛ تا جایی‌که علیرضا محبوب، دبیرکل خانه کارگر نیز در سخنرانی خود خطاب به جامعه کارگران عذرخواهی ضمنی داشته و گفته بود که در طول مسیر راهپیمایی احترام شما آن‌طور که باید نگه داشته نشد اما ان‌شاءالله سال بعد مراسم باشکوه‌تری تدارک می‌بینیم.

طلو سکه	قیمت	تغییر
طرح جدید	۹۴۶۰۰۰	↓
طرح قدیم	۹۴۴۵۰۰	↓
نیم‌سکه	۵۰۳۰۰۰	↑
ربع‌سکه	۲۸۰۰۰۰	—
گرمی	۱۸۷۰۰۰	↑
گرم ۱۸ عیار	۹۷۰۹۷	↓
اونس طلا (دلار)	۱۱۷۷	↓

کاهش ۳ شاخص مهم بورسی

شرق: در ششمین هفته معاملاتی امسال حجم، ارزش و شاخص بورس به روند کاهشی خود ادامه دادند. شاخص کل در پایان معاملات هفته منتهی به ۱۲ اردیبهشت با ۹۳۵ واحد کاهش به رقم ۶۵هزار و ۶۳۴ واحد رسید. فراز مسافری‌راد، تحلیلگر بازار سرمایه به «شرق» گفت: آغاز هفته گذشته برای بازار بورس چندان خوشایند نبود؛ چراکه بازار در بیشتر شاخص‌ها با افت مواجه شد. بیشترین نگرانی در این هفته پیرامون کاهش شدید ارزش معاملات در بازار بود که نسبت به سال گذشته و دو ماه ابتدای سال ۹۴، بی‌سابقه بود. وی در ادامه تحلیل خود، افزود: تا زمانی که ترکیب سهام‌داران بورس نامتوازن باشد این وضعیت ادامه‌دار خواهد بود. عرضه پتروشیمی مبین نیز در هفته گذشته بخش زیادی از نقدینگی بازار را جذب خود کرد که این امر نیز در کاهش ارزش بازار مؤثر بود. تنها امید برای بهبود بازار، کاهش سود سپرده‌های بانکی بود که آن‌هم تنها یک روز توانست نمادهای بانکی را مثبت کند.

عنوان شاخص	۲ اردیبهشت	۱۴ اردیبهشت	تغییر
کل	۲/۶۶۵۶۹	۶۵۶۳۴۰۱	۹۳۵۱-
۳۰ شرکت بزرگ	۷/۳۰۹۸	۳۰۲۵۰۲	۷۳۵-
آزاد شناور	۷/۷۷۳۱۳	۷۵۸۲۸۰۷	۱۴۸۵-
شاخص قیمت	۵/۲۸۴۷۹	۲۸۰۷۹۰۲	۴۰۰۳-
شاخص کل (موزن)	۹/۱۰۱۵۹	۱۰۰۸۴۰۲	۷۵۷-
شاخص قیمت (موزن)	۷/۹۲۲۲۶	۹۲۰۱۲۰	۷۱۵-

حساسیت دلار به مذاکرات

شرق: دلار در هفته گذشته به‌طور تقریبی نوسانات اندکی را تجربه کرد؛ به‌طوری‌که می‌توان گفت بازار کم‌هیجان دلار بی‌هیج رمقی به روند خود ادامه می‌دهد. مصطفی قدرتی، تحلیلگر بازار ارز ایران‌به‌ایران به «شرق» گفت: دلار با نوسان حدود ۲۰تومان در این هفته مواجه بود و با توجه به حساس‌شدن بازار به حرف‌وحديث‌ها پیرامون مذاکرات هسته‌ای که درحال‌حاضر نیز در جریان است، چندان تغییری به خود نمی‌بیند. وی افزود: روز پنجشنبه دلار در بازار آزاد با نرخ سه‌هزار و ۳۳۷تومان معامله شد، اما عرضه دلار از سوی بانکی‌ها در بازار به نرخ سه‌هزار و ۳۱۷تومان دادوستد شد. برایی نرخ خود و یورو نیز در این هفته نسبت به دلار آمریکا تقویت شده و به این دلیل با افزایش قیمت آنها در بازار روبه‌رو بودیم. یورو در پایان معاملات رو پنجشنبه سه‌هزار و ۶۶۵تومان معامله شد و پوند نیز به نرخ پنج‌هزار و ۱۱۰تومان به فروش رسید. از سویی درهم نیز با افزایش روبه‌رو شد و به قیمت ۹۱۲تومان دست یافت.

ارز	قیمت	تغییر
دلار	۳۳۱۷	↓
یورو	۳۶۶۵	↓
پوند	۵۱۱۰	—
درهم	۹۱۲	—